

Na Surat Jaime

1 ¹Saon à Jaime wi mansilfin Apudyus ya Apu Jesu Cristu. Annayan surat-un chiayuy takun Apudyus wi niwartà ta arutaruta. Farfaruayu kuma losan.

Achiayu Manchuwachuwa Mipangkop An Apudyus
Rom 5:3-5; 2 Cor 12:9-10; 1 Ped 1:6-9

²Susunud, nu umchas na mangkarakarasi wi mapalikatanyu, achiyu anan wi lawing na amaschi, tan kattoi fumaruwanyu. ³Tan akammutau wi nu anusantaun liglikat, siyan pumigsaan na pammatitau. ⁴Siyan masapur an-anusantaun sinumani likat, ta pumigpigsan pammatitau ta maid mangkurangantau wi mangwa ta losani pion Apudyus.

⁵Ad nu awad osan chiayù foon pù akammunan ustuy oyyoona, masapur iluwarunan Apudyus ta ipaspasmònán ustú, tan à Apudyus, liblin mangadchana ta taku ta chawatcha wi achi pu mapapog. ⁶Ngim na manchawat, masapur patiyona wi adchon Apudyus na chawatona, ya foon pu kumà manchuwachuwa. Tan na takuy manchuwachuwa, isù challuyun wi mangulliullinon na fidfid. ⁷⁻⁸Na takuy amaschi, wi mamfalifaliw na somsomòná ta losani oyyoona, achina pu kuma namnamaoni awad na adchon Apudyus an siya, tan maid.

Na Mamparagsak Ta Kapus Ya Faknang
1 Tim 6:6-10, 17-19

⁹Chiayuy kakapus wi mami, maragsak-ayu kuma tan imfilang Apudyus chiayu. ¹⁰Ad uray chiayuyfafaknang wi mami, maragsak-ayu kuma nu awad mangipafafan chiayu kapu ta pammatiyu tan foon pù kinafaknangyun mangifilangan Apudyus an chiayu. Tan na kinafaknang, isù sabsafung wi sinaitan ad naryawcha ad narangu. ¹¹Tan nu uminit à napigsa, maryaw na mura ad mayagyag na sabsafungcha, ad naaan na kinafaruna. Amaschi kon màwa ta faknang ta mangasikasuwana ta kinafaknangna.

Na Maawisan Ya Maturtulliyan Na Taku
1 Cor 10:13; 2 Tim 2:22-23

¹²Maragsak na mami wi mangipapati ta pammatina uray sinumani liglikat wi mipachas, tan nu ilasatnan chachi padpachas an siya, makunkunaan à

mannaynayuni fiyag wi sachin impustan Apudyus à adchona ta losani mangay-
ayat an siya.¹³ Ngim nu awad takù maawis wi fumasur kapu ta likat, achi pu
mafalini ananay à Apudyus na nangawis an siyà nakafasurana. Tan à Apudyus,
achi pu mafalini maawis wi fumasur, ad achina pu ko awison makafasuron na
taku.¹⁴ Tan na mangawis ta taku wi fumasur, pipion na long-agna wi foon pu
kumà mafalin wi màwa.¹⁵ Ad nu pasinsiyaona oyyoon na lawing wi pion na
long-agna, sachin fasur, ad siya lisortanan misinaanan Apudyus à ing-ingkana.

¹⁶ Siyan, susunud wi ay-ayatò, achiayu maturtulliyan wi mangipafasur an
Apudyus!¹⁷ Tan à Apudyus wi awad ad langit, siyan puun na losani mamfaru
ya ustu wi maatod an chitau. Ya siya kon nangwa ta losani mammuiyat ad
langit. Ngim uray nu mamfarfaliw na chachi iningwana, achi pu mafaliwan
à Apudyus.¹⁸ Isun na naryachanan chitau nanganaan ta namatiyantau ta
ukudnay katuttuwaan, siyan chitauy inanànan apatkan ta losani iningwana.

Masapur Patkontaun Chongrontauy Ukud Apudyus

Luc 6:46-49

¹⁹ Susunud-u wi ay-ayatò, sosom-onyun annaya! Masapur alistutauy
manchongor ngim achitau aw-away wi man-ukud, ya nalikat kuman umog-
otantau.²⁰ Tan na og-ot, lingalingona kan mangwaantau ta pion Apudyus wi
mamfaru.²¹ Siyan aanonyun losani lawing wi awad ta somsomòyu ya losani
lawing wi niluwamanyu, ya adchonyun long-agyu Apudyus ad patiyonyun
ukudna ta maimura ta somsomòyu, ad sachin masaragnifanyu.

²² Achiyu turtulliyan na long-agyu wi chochongronyu kan ukud
Apudyus à otom, tan masapur oyyoonyun imfakana.²³ Tan na takuy
manchongor kay ta ukud Apudyus ad foon à patkona, miyalig à osay
mallachawan.²⁴ Itotollongnà siya ngim lumayaw ad naliwatanan
itchurana.²⁵ Siyan na oyyoonyu kuma, ipapatiyuy mangachar ta filin
Apudyus ta an-annachanyu ya achiyu maliwatan na chingngoryu, ta
oyyoonyun imfakana. Ad na takuy mangwa ta amaschi, finchisyunan
Apudyus à siya tan na filin Apudyus, sachin mangilisi an chitau ta fasur.

²⁶ Sinumani takuy mangwanani tungparonan pion Apudyus ngim
achina pu tingngilon na tupòna, siya turtulliyanan long-agna tan maid pu
silfin na mangwanaanay mamati à siya.²⁷ Tan na takuy ifilang Amatauy
Apudyus à mamfaru wi tuttuway manungpar ta piona, siyan takuy
mangwa ta isun na manayaaw ta kakapus wi nafaru ya ulila nu awad
likatcha, ad foon pù turachonan lawingi oyyoon na takud asnay luta wi
maid akammuchan Apudyus.

Man-iisuwontaun Losani Taku

Rom 12:3-5; 14:1-23

2 ¹Susunud, kapu ta namatiyanyun Jesu Cristu wi Aputauy
afaruwan, masapur maid amiliyanyù taku. ²Na aligna, nu maarus-

ayu manchaychayaw an Apudyus, ya lumnò na chuway larai. Na osa, mamfarun silupna ya nansingsing à falituk, ad na osa, kapus, wi nakiskissay na luputna. ³Nu asikasuwonyun sachin mamfarun luputna wi pattùchuwonyù siya ta afaruwan, ad ananyu ta kapus wi “Umagsad-a kay ta anchi winnu mallagkang-a ta sanat,” ⁴siyan amiliyanyun taku, ad lawing na insossomsomòyu tan mangamiliayu.

⁵Chongronyu, susunud-uy ay-ayatò! Chinutukan Apudyus na kakapus wi taku à mapigisan pammatichan siya, tan mitapicha ta manturayana wi sachin impustana ta losani mangay-ayat an siya. ⁶Ngim à chiayu, insurtuwonyun kakapus! Tuttuway akammuyu wi chana faknangi taku, chichan mangilayus an chiayu, ya chichan mangicharum an chiayu! ⁷Ya chicha kon mangifaka ta lawing mipangkop an Jesu Cristu wi ummapuwanyu.

⁸Siyan nu tungparonyun sachin apatkani lintog Apudyus wi anana, “Ay-ayatonyun losani taku à isun na mangayatanyu ta long-agyu,” sachin mangwaanyu ta ustu. ⁹Ngim nu amiliyanyun taku kapu ta kinasasaadcha, siyan makafasuranyu tan surngasingonyun lintog Apudyus.

¹⁰Uray nu osa kan surngasingonyu wi lintog Apudyus, isù surngasingonyun losani lintog. ¹¹Tan à Apudyus wi nangilintog wi, “Achiayu makachagchakas,” anana ko, “Achiayu pumatoy.” Siyan uray nu foon à nakachagchakas-ayu, nu pumatoy-ayù taku, sinurngasingyun losani lintog Apudyus.

¹²Ngim nu tungparonyun pion Apudyus, sachin milisiyanyu ta kinasaniluyu ta fasur, ad sachin kon lintog wi ikuis Apudyus an chitaù tapin na padcha. Siyan an-annachanyun oyyoonyu ya ukuchonyu.

¹³Tan à Apudyus, maid pu achakuna ta takuy achi pu umachaku ta asintatakuna. Ngim sinumani umachaku ta uchum, achakuwan ako Apudyus à siya ta manguisana ta taku.

Na Mail-an Na Tuttuway Pammati

Juan 15:1-5; 1 Juan 3:18

¹⁴Susunud, nu awad mangwanani namati nun Apu Jesu Cristu, ngim maid oyyoonà mangipail-ana ta pammatica, maid silfina tan na mangwanaana kay wi namati, foon pù umanay à masaraknifana. ¹⁵Na aligna: nu awad sunudtaù mamatì makasapur à luputna ya anona, ¹⁶maid silfina nu anan an siya wi, “Sapay kuma ta finchisyunan Apudyus à sia! Achia machanakan mipangkop ta kasapuram.” Tan maid silfin na amaschì ukud nu achiyu pu fadngan à siya wi mangatod ta masapurna. ¹⁷Amaschin pammati wi nu tupò yakay wi maid oyyoon à fungana, maid silfina.

¹⁸Ngim nu awad mangwanay, “Saon, umanay na pammatì an Apudyus à mitapiyà an siya.” Ngim na osa, anana, “Umanay na mangwaà ta

mamfaru ta asintatakù à mitapiyà an Apudyus.” Ngim na songfat-u ta amaschi, “In-inon na mangipail-am ta pammattim nu achim pu oyyoon na mamfaru ta asintatakum? Tan na mampail-antau ta pammatitau, siyan mangwaantau ta mamfaru.”¹⁹ Nu anan na osa wi nanapnok ta namatiyana wi os-osàan à Apudyus, ustun sanat. Ngim foon pù umanay na sachì masaraknifan, tan uray na aran, isuna koy tuttuwaoncha, ya mamayogpogcha ta ogyatchan siya.²⁰ Maid pu akammun na takuy man-ukud à amaschi! Siyan isarad-u ifaka wi maid pu silfin na pammati nu achina pu oyyoon na mamfaru.²¹ Isun Abraham wi aputau ta awi. Sinun nangifilangan Apudyus an siyà maid fasurna nu foon à nangwaana ta imfakan Apudyus wi paichatunnan anànay Isaac.²² Ad sachin mangil-antau wi nantimpuyug na pammatina ta iningwana, tan na matuttuwaana wi tuttuway namati, na nangwaana ta imfakan Apudyus an siya.²³ Ad sachin kon tummuttuwaan na niyug-is wi ukud Apudyus, wi anana, “Pinatin Abraham à Apudyus, siyan imfilang Apudyus à siyà mamfaru.” Ad sachin naawakan Abraham à furun Apudyus.²⁴ Siyan maawatantau wi foon à umanay na mangifag-antau kay wi namatin Apudyus, tan na takuy ifilang Apudyus à mamfaru, siyan mangwa ta imfakana, wi foon pu kà afus na tupòna.

²⁵ Isun akò Rahab wi puta ta awi. Tan imfilang Apudyus à siyà mamfaru kapu ta iningwana wi imparnònán chachi finaun Josue à mansiput, ya illigligna chicha ta achicha pu machòmaan ta lummayawancha.

²⁶ Na long-ag wi maid angosna, maid pu silfina tan natoy. Isun akon pammati, tan nu awad mangwanani namatin Apudyus, ngim maid pu oyyoonà matuttuwaan na inukudna, maid pu silfin na inukudna siyan isu kò nanattoy.

Na Matingngilan Na Tupò

Ef 4:29; Tito 3:2

3 ¹Susunud, achiyu kuma kamkaman wi mamfalin mangitudtuchu ta ukud Apudyus, tan am-amod na kachusaancha nu masaw-àcha.² Losantau fumasur tan masaw-àtau ta oyyoontau ta simfotang. Ngim nu awad takù matingngilnan tupòna wi achina pu ug-ugkuchon na lawing, matingngilna kon long-agna ta maid fumasurana.³ Isun na kàiti aka wi maigka ta tupò na afayu wi siyan mamtokana ta sinuy pion wi mangipàyan.⁴ Isun akon papur, tan uray napigsan fidfid, umoy ta sinuy pion na mammamaki wi ayona kapu kay ta kàiti tabra wi awad ta chot-ar na papur.⁵ Amaschin tupòtau, tan uray kàit, chakor na karobfongana.

Ya isun akon kàkàit à asiling, tan nu kumngot, mafalini sogkonan ar-arawway kinufat!⁶ Na tupòtau, isun akon apuy tan maid achina chachailon, tan siyan narpawan na losani makafasuran na taku, wi sachí

kon mamparwing ta mafiyakan, ya Satan na narpawan na kinarawing na tupò.

⁷Na taku, mafalini man-amucha. Ad tuttuway annan nan-amu ta uchumi man-àachap wi ingkaw ta kinufat ya sissiwit, uray na urog ya sinumani ingkaw ta fayfay. ⁸Ngim uray nu amaschi, maid pu osà takù nakaamu ta tupòna, tan achi pu matingngil, tan man-ukud à lawing à isù ochot wi umtoy. ⁹Ad na tupò wi usaron na takù manayaw an Amatauy Apudyus, siya kon usaroncha wi mangarawag ta asintataku tau wi iningwan Apudyus à issuissuna. ¹⁰Osa kan tupò, ngim ifoswaynan chayaw ya ifoswayna kon arawag. Susunud, foon pu kumà màwan amaschi! ¹¹Na aligna, awad innilayù chagsì manschisan lumoswan mallin-ong ya mangkikibrò? ¹²Maid tan achi pu mafalini lumoswan mallin-ong nu siya lumosloswan mangkikibrò. Isuna koy maid pu faruù à mamungà kayàit, ya isuna koy maid pu iwoy à mamungà faruù.

Laing Wi Marpun Apudyus

1 Cor 1:18-31; 2:6-16

¹³Nu awad takù mangwanani naraing ya nanakman, masapur ipafafanan long-agna wi mangwa ta mamfaru tan sachin manuttuaan ta nanakmana ya kinaraingna. ¹⁴Ngim nu aposan, wi long-agna kan som-osom-oná, achi pu kuma mampachayaw wi mangwanani nanakman ya naraing, tan maid katuttuwaana. ¹⁵Tan na laing wi amaschi, foon à Apudyus na narpawan, tan narpu kay ta somsomò na taku ya Satan. ¹⁶Siyán nu awad takù kakassachi wi aposan ya nakakom, maid pu timpuyugcha tan pasig lawing na oy-oyyooncha.

¹⁷Ngim na laing wi marpun Apudyus, nacharus tan patarnaonan somsomò, sumayaaw ya umanus na taku, manangngaasi ya losan mamfarun oyyoon na taku ya foon à mangamili ya mamàpail-on. ¹⁸Siyán nu man-asitimpuyug-ayu ya patimpuyukonyu kon uchum, isù imurayun tarna ad losan mamfarun ifungana.

Na Machachailan Na Timpuyugtauy Mamati

Rom 6:6-14, 19

4 ¹Tamakon uchum an chiayu mansusukob ya man-is-isì? Amaschiayu tan waschi osa oyyoona kan sinumani pion na long-agna. ²Ad kapu ta achiayu pu makaara ta pionyuy uwaon, siyan somsom-onyuy uray pumatoy-ayu à mangar-anyu. Annan aposyu tan achiayu pu makaara, ad sachin makasugkanyu ya makais-isianyu. Ngim na katuttuwaan, achiayu pu makaara ta pionyu tan foon à chawatonyun Apudyus. ³Ngim uray nu awad chawatonyu, foon pù adchon Apudyus tan lawing na pangkopyuy manawat, tan maragsakan yakan long-agyu.

⁴Foon pù managpatiayu tan achiyu pu iyafain na pammatiyun Apudyus. Tan foon pù maawatanyu wi nu miyamfuruy-ayu ta oy-oyyoon na takud asnay

luta wi lawing, achi pu mafalin wi miyamfuruy-ayun Apudyus, tan oyyoonyu kan long-agyu afusurna. Tan sinumani miyamfuruy ta oy-oyyoon na takud asnay luta, fusuronà Apudyus. ⁵Achiyu anan wi maid silfin na niyug-is wi ukud Apudyus, wi anana, “Na pipion na Ispiritun Apudyus wi nakarong-ag an chitau, afus yakà Apudyus à ay-ayatontau.” ⁶Tan na kaasin Apudyus wi innadchonan chitau, chakor na fachangna tan mafalini afakontaun lawing wi sikuchi pipion na long-ag. Tan anan na niyug-is wi ukud Apudyus, “Achakuwan Apudyus na takuy mangipafafa ta long-agna, ngim lawingonan takuy mamadpachayaw.”

⁷Siyan masapur wi Apudyus yakan tungtungparonyu. Tan nu achiyu pu tungtungparon à Satan, taynanà chiayu. ⁸Mansakung-ayun Apudyus, ta sakungon chiayu. Chiayuy fumasfasur, ifafawiyun fasfasuryu! Ya chiayu koy manchuwachuwa, mangkogngonyun somsomòyu an Apudyus! ⁹Sumauy-ayu kuma ta fasuryu ya man-ifil-ayu kapu ta fumasufasuranyu, ya sukatanyun amangyù chomchom ya lagsakyù sauy! ¹⁰Tan nu ipafafayun long-agyu an Apudyus, ipangatunà chiayu.

Achitau Kuma Karkuruwon Na Fasur Na Susunudtau Mat 7:1-5; Rom 14

¹¹Susunud, achiyu man-asiliud, tan na malliud ta furunna winnu mangarkuru ta kinarawingna, isuna koy liuchonan Lintog Apudyus tan kuisona nu sinun patiyona ya foon. Nu amaschiyonyu, foon à mantungpar-ayu ta Lintog, tan chiayun manguis nu sinun matungpar. ¹²Ngim achi pu mafalin na amaschi, tan Apudyus na afusi mangifaka ta lintog ya siya ko kan afusi manguis. Tan siyan afusi annan karobfongana wi manaku ya mangtoy. Siyan chitauy taku, maid pu karobfongantau wi mangarkuru ta kinarawing na asintatakutau.

Lawingon Apudyus Na Mamadpachayaw Mat 6:34

¹³Chongronyuna, chiayuy mamadpachayaw wi mangwanani, “Amasnan oyyoonne: Ing-ani ta sana winnu fikat ta safalì ili mangamusanti sintawon ta umad-achun pilakni.” ¹⁴Akammuyun màwà fikat? Foon! Tan na annay fiyagtaw, isù asuk wi sin-aitan ad maumas. ¹⁵Siyan na ananyu kuma, “Nu iparufus Apudyus, matatakutau ta ung-ungwatau ta oyyoontau.” ¹⁶Ngim à chiayu, naillachuayu, tan mamadpachayaw-ayu.

¹⁷Siyan achiyu maliwatan wi sinumani mangakammu ta ustuy masurut, ngim achina pu oyyoon, nakafasur.

Tudtuchun Apudyus Ta Fafaknang 1 Tim 6:6-10, 17-19

5 ¹Awad akon ifakà an chiayuyfafaknang! Man-ifil-ayu ya manchomchom-ayu kapu ta amochi likat wi màwan chiayù tapin na

padcha! ²Maumas na kinafaknangyu! Anon na atain luputyu! ³Maratiyan na falitukyu ya pilakyu. Ad na lati, siyan mamanoknok wi foon à ustun nangusaranyu ta kinafaknangyu. Siyan chusaon Apudyus chiayu tan sinonsosonsonyuu kan kinafaknangyu ta sanay anungus na timpu, ⁴ya foon à inadchonyun ustuy labfun na chachi mallabfuwonyu ta lutayu. Ad na lilin na chachi nallabfuwonyu, chingngor Apudyus wi Mannakafalin.

⁵À chiayu, naram-ay na fiyagyu ad asnay luta ta sana wi maid achi awad an chiayu, ngim impapunoryun long-agyu wi misakanà chusaon Apudyus. ⁶Impafasuryun chachi maid fasurna ya pinatoyyù chicha wi maid in-inonchay mangikimaun an chiayu.

Masapur Man-anustau

Luc 24:25-26

⁷Ngim à chiayu, susunud, man-anus-ayu losan uray sinun màwan chiayu, ingkanà mangulin à Apu Jesu Cristu. Isun na manganusan na mannaran mangurayan ta uchan à mammur-ana ya mangurayana ta mamkasan na murana achinaot apiton, ⁸amaschi kuman manganusantau mangurayan ta mangulinan Apu Jesu Cristu. Siyan masorkagtau kuma tan chanchanin mangulinanad asnay luta.

⁹Susunud, achiayu man-asiliud, ta achin Apudyus chiayu chusaon, tan chanchanin manguisana ta taku.

¹⁰Somsom-onyun chachi profetas ta awi wi imfaunnà nangifagfaka ta filinna, ta turachonyun nangan-anusancha ta losani nàwan chicha.

¹¹Chachi profetas ta awi, anantauy nakasatcha ta sana tan inan-anusanchan likat ad achicha pu nampasugnod. Chingngoryun mipangkop ta nanganusan Job ta likat ta sin-umawi ya naminchisyunan Apudyus an siya ta anungusna. Tan à Apudyus, manangngaasi ya manang-ayat ta taku.

¹²Susunud, nu mantuturag-ayu, achiayu umisapata an Apudyus ya uray sinumani awad ta annay luta, tan umanay na ananyuy “Oo” nu tuttuwa, winnu “Foon” nu foon. Amaschin oyyoonyu ta achiayu pu machusa an Apudyus.

Masapur Malluwarutau

¹³Nu kaspangalikan awad osà maliglikatan an chiayu, malluwaru kuma an Apudyus. Na naragsak akon chiayu, ikankantan an chayawnan Apudyus. ¹⁴Ad nu awad nasakit an chiayu, paayagna kuman chachi pangpangun na mamati ta umoycha iluwaruwan à siya ya lankancha kò siya ta ngachan Apu Jesu Cristu. ¹⁵Ad kapu ta luwarucha wi piyaronchà Apudyus, maaan na sakitna, tan aanon Apudyus ya pakawanona kon fasurna. ¹⁶Siyan man-asipudnuayu losan ta fasuryu ya man-asiluwaruayu ta paimfakon Apudyus chiayu. Tan napigsan luwarun na mamatin Apudyus, tan patkon ako Apudyus na luwarucha.

¹⁷Isun Elias wi profeta ta awi. Isutau ko wi taku, ad impapatinay nangiluwarun Apudyus ta achi umud-uchan, ad tuttuway foon pù ummukan ta unog na turuy tawon ya kogwa. ¹⁸Sachi ad asin nalluwaru ta umukan, ad tuttuway ummukan, ad asin tummufun murmura ta annay luta.

¹⁹Susunud, sosom-onyun annaya, wi nu awad osan chiayù manawichanan pammatinan Apudyus, ya awad ako osà mangawis an siya ta mamfafawi, ad nansakung an Apudyus, ²⁰siyan nanaku ta sachinakafasur ta achi pu mifallu, ya uray nu achun fasurna, pakawanon Apudyus losan.